

Safety first! Screening van buitenlandse directe investeringen in de Europese Unie

Stel je voor ...

Je bent het hoofd juridische zaken van een gevestigde internetprovider in de Benelux. Je bedrijf wil een gloednieuw state-of-the-art mobiel netwerk uitrollen en is daarvoor op zoek naar flink wat kapitaal. De zoektocht naar geschikte investeerders verloopt vlot en er wordt relatief vlug een principiële akkoord gesloten met een Chinese telecomgigant om een belang van 32% in het bedrijf te verwerven.

Je bent in de wolken. Aangezien de investeerder geen controle verwerft, is er geen concentratiecontrole door de mededingingsautoriteiten en lijkt niets de snelle implementatie van de investering in de weg te staan. Toch hoor je geruchten over screeningregimes voor buitenlandse investeringen in de EU-lidstaten. Deze investering valt toch niet onder zo'n regime? Of toch?

Even verduidelijken.

In 2019 heeft de Europese Commissie een eerste stap gezet om de controle van buitenlandse investeringen in de EU te harmoniseren. Dit gebeurde door het introduceren van Verordening 2019/452, de EU-verordening inzake screening van buitenlandse directe investeringen. Deze verordening voert geen EU-screeningmechanisme in, maar stelt een kader vast voor het screenen van

• • • contrast

buitenlandse directe investeringen op het niveau van de EU-lidstaten. Die screening heeft tot doel de nationale veiligheid en openbare orde te beschermen door het controleren van de verwerving van belangen in strategische ondernemingen in de EU door investeerders uit niet-EU landen. De verordening is van toepassing op duurzame en directe investeringen. Zo worden investeringen in strategische infrastructuur gedekt, maar vallen beleggingen in effecten buiten het toepassingsgebied van de verordening.

EU-lidstaten zijn volgens de verordening niet verplicht om buitenlandse directe investeringen te screenen. Maar als een EU-lidstaat beslist een screeningmechanisme in te voeren, dan is dat onderworpen aan bepaalde minimumeisen. Zo moet het screeningmechanisme op voorspelbare, transparante en niet-discriminerende wijze toegepast worden en moet de vertrouwelijkheid van bedrijfsinformatie worden gegarandeerd. Ook moet in een beroepsmogelijkheid worden voorzien en moeten maatregelen worden genomen om ontduiking op te sporen en te voorkomen. Als een EU-lidstaat na het doorlopen van de procedure meent dat de investering een negatieve weerslag kan hebben op de nationale veiligheid of openbare orde, kan het de transactie verbieden of aan voorwaarden onderwerpen.

De verordening voorziet ook in een samenwerkingsmechanisme dat de EU-lidstaten en de Commissie in staat stelt opmerkingen en adviezen uit te brengen over investeringen die plaatsvinden op het grondgebied van een andere EU-lidstaat. De EU-lidstaat in kwestie moet "*terdege rekening houden*" met deze opmerkingen en adviezen. In het geval van investeringen die van belang voor de EU worden geacht, moet de EU-lidstaat "*zoveel mogelijk rekening houden*" met het advies van de Commissie en uitleg verschaffen als het advies niet wordt opgevolgd.

Een meerderheid van EU-lidstaten heeft intussen een screeningsinstrument voor buitenlandse directe investeringen ingevoerd. Uitzonderingen zijn onder andere België, Luxemburg, Kroatië, en Zweden. Binnenkort kan België worden geschrapt van deze lijst, nu de regeringen onlangs een samenwerkingsakkoord hebben bereikt om een verplichte, opschortende screeningregeling in te voeren in sectoren die verband houden met de openbare orde of nationale veiligheid van België of de strategische belangen van de gewesten en gemeenschappen. Verwacht wordt dat het screeningmechanisme van toepassing zal zijn op transacties vanaf 1 januari 2023.

De EU-verordening inzake screening van buitenlandse directe investeringen maakt deel uit van een breder initiatief van de Commissie om de economieën van de EU-lidstaten en de interne markt te beschermen tegen ontwrichtende buitenlandse inmenging. In dit verband hebben de Raad en het Europees Parlement onlangs een politiek akkoord bereikt over een verordening inzake buitenlandse subsidies die de interne markt verstoren. Door middel van deze verordening worden nieuwe instrumenten voorgesteld om buitenlandse subsidies aan te pakken die verstoringen veroorzaken en het gelijke speelveld op de interne markt ondermijnen. Deze nieuwe instrumenten komen in meer detail aan bod in een volgende editie van onze In the Picture.

Concreet.

- De EU-verordening inzake buitenlandse directe investeringen legt bepaalde minimumeisen op voor de screeningmechanismen van de EU-lidstaten voor buitenlandse directe investeringen en voert een samenwerkingsmechanisme tussen de EU-lidstaten en de Commissie in.

• • • contrast

- Een toenemend aantal EU-lidstaten heeft op basis van deze verordening een screeningmechanisme ingevoerd. Dit stelt de EU-lidstaten in staat investeringen door investeerders uit derde landen te onderzoeken met het oog op de bescherming van de nationale veiligheid en de openbare orde.
- België is de meest recente lidstaat met concrete plannen voor een screeningmechanisme, dat naar verwachting op 1 januari 2023 in werking zal treden.
- Het screenen van buitenlandse directe investeringen maakt deel uit van een ruimer streven van de Commissie om de EU en haar lidstaten te beschermen tegen ontwrichtende buitenlandse inmenging. In dit opzicht werd recent ook een politiek akkoord bereikt over een verordening inzake buitenlandse subsidies die de interne markt verstoren.

Meer weten?

- [Verordening 2019/452 tot vaststelling van een kader voor de screening van buitenlandse directe investeringen in de Unie.](#)
- Meer informatie over de screeningmechanismen van de EU-lidstaten en algemene trends met betrekking tot buitenlandse directe investeringen in de EU is [hier](#) terug te vinden.
- Het in België gesloten ontwerp van samenwerkingsakkoord kan [hier](#) worden geraadpleegd.
- Tot slot kan meer informatie over de status van de verordening inzake buitenlandse subsidies [hier](#) worden gevonden.

Auteurs

Herlinde Burez